

Четвер
1 червня 2023 року
№ 65 (668)

Харківська міська газета

ХАРЬКОВСЬКІЯ ИЗВѢСТІЯ

Заснована у 1817 році

Міський голова Ігор Терехов звернувся до харків'ян з нагоди Міжнародного дня захисту дітей:

«Діти.

Найнезахищеніші від війни.

Залякані та загартовані нею ж.

Вимушені різко подорослішати під свист ворожих ракет та вибухи авіабомб.

Силоміць позбавлені домівок, відірвані від батьків, вирвані зі звичного життя.

Поранені, вбиті, закатовані, вкрадені росією.

Наші діти.

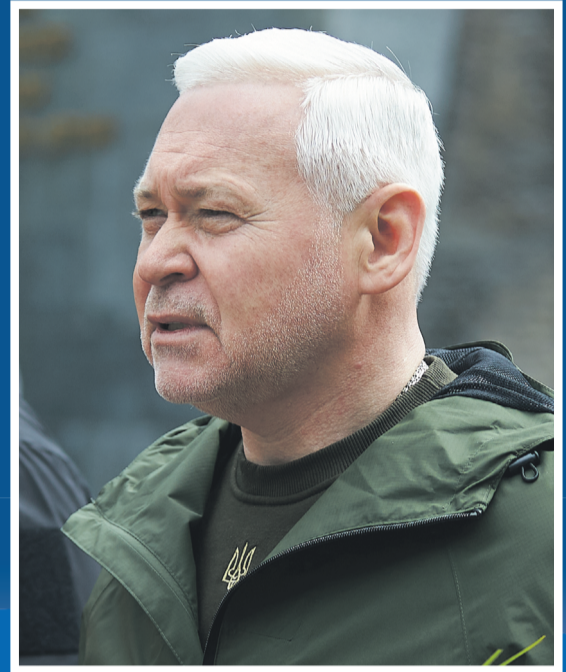
Наше все.

Ті єдині, заради кого ми так міцно стоїмо за своє.

Щасливої долі під мирним українським небом малечі.

Тихого сну сотням безвинно загиблих янголят.

Співчуття рідним і близьким».

**У НАШИХ ДІТЕЙ
ПОВИННО БУТИ
МАЙБУТНЄ!**

КОМПРОМИССЫ НЕВОЗМОЖНЫ!

ПРИНЯТО РЕШЕНИЕ УВЕЛИЧИТЬ ФИНАНСИРОВАНИЕ ДАТСКОГО ФОНДА ПОДДЕРЖКИ НАШЕГО ГОСУДАРСТВА НА СУММУ БОЛЕЕ 3 МИЛЛИАРДОВ ДОЛЛАРОВ США. ТЕПЕРЬ ОБЩАЯ СУММА ОБОРОННОЙ ПОМОЩИ ОТ ДАНИИ СОСТАВИТ БОЛЕЕ 4 МИЛЛИАРДОВ 700 МИЛЛИОНОВ ДОЛЛАРОВ, СООБЩИЛ ПРЕЗИДЕНТ УКРАИНЫ ВЛАДИМИР ЗЕЛЕНСКИЙ

Глава государства подчеркнул, что такие решения делают поражение российского террора более быстрым:

— Агрессор продолжает террор. Несколько атак за сутки... «Шахеды», крылатые ракеты, баллистические. Управляемые авиабомбы. Благодаря нашей ПВО — всем защитникам и защитницам неба — только за один день удалось спасти как минимум сотни жизней. Большинство «Шахедов» и ракет сбито. Но каждая такая террористическая атака возвращает нас и весь мир к очевидному выводу: россия хочет пройти до конца по пути зла, то есть до своего поражения, потому что у зла не бывает и не может быть другого конца, кроме поражения. Когда мир увеличивает давление на Россию, в том числе санкционное, когда изоляция террориста растет, когда любой близости

с Москвой стесняются ее бывшие партнеры, террор проигрывает. И, конечно, нет большего унижения для государства-террориста, чем успехи наших воинов. Собственно, нашими успехами, нашим давлением, нашими «Пэтриотами» мы должны и будем и дальше отвечать РФ на все проявления ее зла. Никто другой в мире не применяет оружие против зла более эффективно, чем украинцы.

Владимир Зеленский также сообщил, что провел заседание Ставки и переговоры с международными партнерами:

— Готовим новые совместные шаги по усилению нашей защиты. Нет и не будет альтернативы полному освобождению нашей земли. И я благодарен всем нашим парт-

нерам, которые понимают, что уважение каждой человеческой жизни, свобода человека и международное право — это ценности, в отношении которых компромиссы невозможны. Безопасность нашего региона и всей Европы, мировая продовольственная безопасность, защита фундаментальных норм международного права — это то, что мы делали, делаем и будем делать вместе.

НОВОЕ ЖИЛЬЕ ДЛЯ ХАРЬКОВЧАН

ГОРОДСКОЙ ГОЛОВА ИГОРЬ ТЕРЕХОВ ПРОВЕЛ ПЕРЕГОВОРЫ С ПРЕДСТАВИТЕЛЯМИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ФОНДОВ, КОТОРЫЕ ЗАНИМАЮТСЯ ВОССТАНОВЛЕНИЕМ ЖИЛИЩНОГО СЕКТОРА И СОЦИАЛЬНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ ХАРЬКОВА

Во время встречи мэр обсудил с представителями Shelter Cluster и Всемирной лютеранской федерации в Украине действующие проекты по восстановлению города и перспективы сотрудничества в сфере восстановления разрушенных школ и детских садов, а также жилой застройки, поврежденной в результате российских обстрелов.

Игорь Терехов поблагодарил общественные организации за помощь в ремонте поврежденного жилья, а также обозначил приоритетные направления для развития дальнейшего сотрудничества:

— Харьков заинтересован в увеличении количества укрытий и строительстве домов для постоянного проживания, причем новые квартиры, которые получают харьковчане, должны быть, по меньшей мере, равнозначны утраченному. Мы очень рассчитываем на вашу поддержку в перекрытии крыш, установке окон в подъездах, внутренних ремонтных работах в квартирах, строительстве укрытий и восстановлении социальной инфраструктуры. Мы нацелены строить город будущего, а не город прошлого, поэтому новое жилье должно возводиться уже с учетом новейших технологий и быть не хуже того, что утрачено. Акцент я бы хотел сделать на наиболее разрушенном районе — Северной Салтовке, где нет практически ни одного дома, который бы не пострадал от прилетов.

Представители Shelter Cluster презентовали городскому голове проекты по восстановлению города, которые реализуются сейчас, и планы на будущее. В частности, международные организации и фонды предлагают опреде-

литься со школами, медицинскими учреждениями, частными домохозяйствами и поврежденными многоэтажками, которые они могли бы взять в работу.

— Людям необходимо вернуться в свои дома. Мы это понимаем, поэтому будем продолжать нашу деятельность, направленную на восстановление Харькова, — сказала руководитель Shelter Cluster Майс Аль Суради.

Стороны договорились координировать свои действия, чтобы помощь получили как можно больше людей. Также Игорь Терехов предложил создать совместные комиссии, которые будут заниматься обследованием разрушений и составят список будущих объектов для восстановления.

► РЕМОНТИРУЕМ УКРЫТИЯ

В разных районах Харькова продолжаются работы по ремонту бомбоубежищ.

После начала войны этому вопросу было уделено особое внимание, сообщил Харьковский городской голова Игорь Терехов в эфире национального телемарафона:

— Мы провели дезодорацию, специальную обработку, потому что бывали разные ситуации... Сделано уже довольно много, но мы не останавливаемся — ремонтные работы будут продолжены.

Мэр также напомнил, что в случае необходимости харьковчане могут воспользоваться интерактивной картой укрытий. Кроме того, в городе установлены информационные указатели, показывающие направление движения к ближайшим убежищам.

БЕЗАЛЬТЕРНАТИВНАЯ ОСНОВА

По поручению Руководителя Офиса Президента Украины Андрея Ермака заместитель Главы ОП Игорь Жовква принял участие в онлайн-режиме в Международном форуме GLOBSEC-2023, который состоялся 29–31 мая в Братиславе (Словакия).

Мероприятие, в котором приняли участие более 1300 представителей из 63 стран мира, было посвящено прежде всего Украине, ее поддержке и поиску путей ускорения восстановления устойчивого мира и безопасности в регионе.

Открывая одну из панельных дискуссий второго дня форума на тему «Мир сейчас: каким образом?», заместитель Руководителя ОП подробно изложил суть украинской формулы мира, предложенной Президентом Владимиром Зеленским, и отметил ее безальтернативность в качестве основы для достижения мира в Украине:

— Поскольку война происходит на территории Украины, именно украинцам решать, на каких условиях она должна завершиться и как должен выглядеть справедливый мир. В настоящее время мы работаем над максимально широким привлечением международного сообщества, в том числе и стран Глобального Юга, к имплементации формулы и проведению Глобального саммита мира уже в ближайшем будущем

В то же время было отмечено, что «мирные инициативы» других государств могут приниматься во внимание лишь тогда, когда они однозначно осуждают российскую агрессию и в качестве первого шага предполагают полный и безоговорочный вывод всех российских войск с территории Украины в пределах ее международно признанных границ 1991 года.

В ОП подчеркнули, что Украина непреклонна в своем стремлении к действительно справедливому и продолжительному миру. Какие-либо предложения переговоров государства-агрессора, предусматривающие приостановку боевых действий и позволяющие РФ накопить силы, абсолютно неприемлемы.

БАЛКА СТАНЕ ЗОНОЮ ВІДПОЧИНКУ

«ТОЛОКА» — ТАК НАЗВАЛИ СВОЮ ВОЛОНТЕРСЬКУ ПРАЦЮ МЕШКАНЦІ ІНДУСТРІАЛЬНОГО РАЙОНУ. ЩОНЕДІЛІ ХАРКІВ'ЯНИ ЗБИРАЮТЬСЯ НА ВИТОКУ РІЧКИ ЖИХОРЕЦЬ У БАЛЦІ МОКРИЙ ЖИХОР, ЩОБ ПРИБРАТИ СМІТТЯ ТА ЗРОБИТИ ЦЕ ПРИРОДНЕ КРАСИВЕ МІСЦЕ ЗОНОЮ ДЛЯ ВІДПОЧИНКУ

Спочатку на прибирання виходили три людини, наразі кількість небайдужих городян зросла до шести. Галина Краснобрига — одна з учасниць «Толоки» і місцева жителька. Ще, каже вона, в їх команді є Руслан Аксьонов. Він активно веде соцмережі і спілкується з екологами. Пані Галина охоче розповіла кореспонденту, як місцеві дбають про живописне місце:

— Живу поруч з балкою Мокрий Жихор, якою тече річка Жихорець. Минулого літа, прогулюючись, я та інші люди побачили жах — щент засмічену територію. Спочатку почали самі чистити русло річки, береги. Потім — стукати в усі двері. Екологи з нами погодилися, сміття тут забагато, звалище несанкціоноване, направили до Міськради свій вердикт.

Балка територіально поділена між районами Харкова, один берег річки лежить у Немишлянському, інший — в Індустріальному районі. Комунальні служби цих районів вже теж виїжджали на місце, проводили потрібні заходи, пообіцяли на постійній основі сприяти прибиранню.

— Роботи там вдосталь, — розповідає Галина Краснобрига, — проблема ще в тому, що з боку того берега, де територія Немишлянського району, приватний сектор. Їм би там майданчик облаштувати та сміттєвих баків туди побільше. Тоді, може, люди не скидали б сміття у балку. А то виходить так, що ми прибиратимемо, а вони знову смітитимуть. Також ми регулярно спілкуємося з адміністраціями Немишлянського та Індустріального районів ХМР. Во-

ни йдуть назустріч. Ми прагнемо, щоб влада підтримала нашу ініціативу, а комунальні служби допомагали, бо самим важко впоратися. А ще готові прийняти у свою команду нових волонтерів.

Місцеві виходять на прибирання кожної неділі, і вже провели сім «Толок». Під час передостаннього прибирання люди витягли з балки 60 мішків сміття та завдячують комунальникам Немишлянського району, ті підвезли під балку великий контейнер.

— Ми самотужки чистимо русло річки. Комунальники не в змозі заїхати туди технікою. На схилах ми теж працюємо руками, — пояснила пані Галина.

Місцеві жителі мріють, що колись закінчиться війна, діти і онуки повернуться до Харкова. Навесні, восени та влітку під час сильної спеки можна буде залюбки відвідувати цю величезну красиву природну, не закуту в асфальт балку поруч з житловим масивом. А ще, кажуть люди, в балці багато джерел. Саме вони рятували місцевих, коли в перші місяці війни були перебої з водопостачанням.

До слова, на офіційному сайті ХМР вже попередили жителів міста, що за створення звалищ їх будуть штрафувати.

Довідка. Балка Мокрий Жихор позначена ще на картах першої половини XIX ст., які розроблялися відомим вченим — геодезистом Ф. Ф. Шубертом. По дну балки тече річка Жихорець довжиною більше 10 км — притока р. Уди. В 70-х роках під час будівництва багатопверхівки початок балки засипали (між ст. метро Масельського до Олександрівського проспекту). А відкрита частина балки (від Олександрівського проспекту і далі на південь — територія Індустріального та Немишлянського районів). Саме нею зараз опікуються місцеві жителі.

З початку року комунальники ліквідували понад 20 таких звалищ, а стосовно порушників склали адмінпротоколи.

Штрафи становлять від 340 до 1700 гривень, окрім цього, вираховується шкода екології. Порушників розшукуватимуть по фото та відео, а також опитуватимуть місцевих мешканців.

Повідомляти про звалища можна районній адміністрації, правоохоронні органи, службу «1562», а також через сайти та сторінки в соцмережах КП «КВПВ» та КП «МКПВ». До скарги бажано прикласти фото порушників.

ЕКОНОМІЯ ВРЕМЕНИ И ДЕНЕГ

Работники котельно-механического цеха КП «Харьковские тепловые сети» Департамента по вопросам обеспечения жизнедеятельности города ХГС производят детали, необходимые для ремонтов магистралей, котлов и другого оборудования.

В частности, специалисты самостоятельно изготавливают части трубопроводов большого диаметра, элементы котлового оборудования, опоры для магистралей и прочее. Это помогает сэкономить предприятию время и деньги.

— Продукция получается втрое дешевле, чем у завод-производителей. А изготовление неподвижной опоры с готовым каркасом еще и существенно ускоряет ход работ по перекладке сетей, — отметил технический директор КП «ХТС» Евгений Кауркин.

Кроме того, цех производит новые ограждающие конструкции в виде Зеркальной струи. Переносные ограждения сваривают из отработанных труб небольшого диаметра из внутрименовых систем, которые сейчас меняют по всему городу. По сравнению со стандартными ограждениями, приобретенными у сторонних производителей, такие дизайнерские конструкции стоят гораздо меньше.

ПРАВДА О ГЕРОИЗМЕ

В метрополитене, в переходе между станциями «Площадь Конституции» и «Исторический музей», открылась выставка фотографий украинских городов и их жителей, ставших героями.

Выставка проходит в рамках всеукраинского проекта «Города и их герои». Ее цель — показать всю правду о героизме украинского народа и трансформации обычного человека в настоящего героя. Героями фотовыставки в Харькове стали, в частности, музыкант, поэт и волонтер Олег Каданов, директор Харьковского литературного музея Татьяна Филиппчук, самый известный гид Харькова Максим Розенфельд, продюсер и волонтер Мерьям Йол, повар Никита Вирченко, художник Николай Коломиец.

В Харькове выставка работает до 3 июня.

ОПЕРАТИВНО И КАЧЕСТВЕННО

Более 60 аварийных ситуаций на водоводах устранили за минувшую неделю бригады КП «Харьковводоканал» Департамента по вопросам обеспечения жизнедеятельности города ХГС.

Накануне аварийщики ликвидировали шесть поврежденных на участках трубопроводов и восстановили 10 смотровых колодцев. В частности, в Холодногорском районе был выполнен комплекс восстановительных мероприятий на магистрали диаметром 250 мм на ул. Верхнегегиевской.

— Авария произошла на магистрали, которая обеспечивает подачу воды в частный сектор. Параллельно провели комплекс работ по благоустройству мест разрытий и подготовке их к асфальтированию, — рассказал начальник районной службы Александр Сирко.

Также продолжают работы по подготовке к эксплуатации внутрименовых систем в осенне-зимний период. Мероприятия проводятся во всех районах города. Так, в Слободском районе на балансе ремонтников — более 620 домов, в 40 из них уже начато проведение капитальных ремонтов, сообщил начальник районного участка Михаил Семененко.

— Заменили технически изношенный участок трубопровода холодной воды протяженностью 30 м в доме на ул. Матросова. На очереди — аналогичные восстановительные мероприятия в доме на ул. Моношкы. Параллельно ежедневно берем в работу не менее 20 заявок от харьковчан и оперативно ликвидируем аварийные ситуации.

ПОЧУЙТЕ ДІТЕЙ!

КОЖНОГО РОКУ В ПЕРШИЙ ДЕНЬ ЛІТА ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ. ЦЕ ОДНЕ ІЗ НАЙСТАРІШИХ МІЖНАРОДНИХ СВЯТ. ЦЬОГО РОКУ, ПОПРИ БІЛЬ ТА ТРУДНОЩІ ВІЙНИ, ДЕНЬ ЗАХИСТУ ДИТИНИ ХАРКІВ СВЯТКУЄ ЯК ЗАВЖДИ, ОГОРТАЮЧИ ТЕПЛОМ ТА НИЖНІСТЮ СВОЄ МАЙБУТНЄ. БО ВІРИТЬ! БО ЖИВЕ! БО НЕЗЛАМНИЙ!

В Україні цей день набув особливого значення, бо сьогодні наші діти страждають та гинуть від рук російських окупантів. Хоча від початку День захисту дітей було ініційовано, переймаючись саме долею дітей, які залишилися без батьків і даху над головою під час Другої світової війни. Рішення про проведення такого свята було прийнято на сесії Міжнародної демократичної федерації жінок, яка проходила в Парижі у 1949 році. Вже наступного року, 1 червня, у понад 50 країнах уперше відсвяткували Міжнародний день дітей. Відтоді свято стало масштабнішим і щорічним та має на меті привертання уваги широкої громадськості, організацій та урядових установ до питань, спрямованих на практичну реалізацію заходів щодо забезпечення добробуту дітей у всьому світі, збереження їхніх прав і здоров'я.

► ЩАСЛИВІ СПОГАДИ

У Харкові цей день завжди з нетерпінням чекали усі дітлахи, бо так, як святкували його у нашому місті, не відзначали більше, мабуть, ніде. Це було справжнє міське свято. Заходи та концерти тривали у всіх районах, на різноманітних майданчиках, в Центральному парку, саду Шевченка, зоопарку. Наприклад, у 2014 році на День захисту дітей було встановлено рекорд України з найбільшого дитячого малюнка крейдою на асфальті. Вся головна алея Центрального парку тоді перетворилася на величезне полотно, на якому діти малювали все, що хотіли. Площа панно становила 2400 квадратних метрів, а у його створенні брали участь 1600 дітей. А у 2016 році місто влаштувало соціальну акцію з дуже промовистою назвою «Діти Харкова — за мир!». У ній взяли участь близько 3 тисяч школярів Харкова. До свята учні загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів намалювали 600 малюнків, присвячених рідному місту та своїм родинам. З цих малюнків перед ХНАТОБом було викладено напис «Діти Харкова — за мир!» довжиною 120 метрів. На площі Свободи відбувся флешмоб, під час якого 1500 дітей вишикувались у напис

«Діти Харкова — за мир!» та з 200 різнокольорових стрічок, виготовлених учнями всіх навчальних закладів міста, склали 250-метрову Стрічку миру із закликами до збереження миру. Крім того, школярі долучилися до акції «Світ у долонях дітей» і намалювали крейдою контури своїх долонь, щоб сказати «ні» війні.

До речі, захід «Діти Харкова — за мир!» проходив щороку з 2016 до 2019 року. На площі Свободи виступали 3–5 тис. дітей — учнів музичних та мистецьких шкіл, учасників творчих колективів, школярів та студентів. У 2019 році він набув статусу Всеукраїнського фестивалю дитячої творчості «Ми — Всесвіт, ми — діти!».

За рік до повномасштабного вторгнення свята тривали з 29 травня до 7 червня на всіх ключових локаціях Харкова. На кожній з них був організований флешмоб «Місто твоєї суперсили» та відбувся міський дитячий фестиваль Kids Prostir Fest.

► СУВОРІ ЧАСИ

Хоч там як, хоч війна, хоч що, а діти не мають залишатися без свята. От і у 2022 році для юних харків'ян знов влаштували творчий онлайн-марафон «Діти Харкова — за мир». Він став продовженням однойменної акції, що проводилася на площі Свободи. Учасники надали свої відеоматеріали та аудіозаписи, які висвітлюють творче життя юних харків'ян до війни та під час бойових дій, а головне — їхнє прагнення до миру. До відзначення Дня захисту дітей також долучилися й ті харків'яни, які наразі тимчасово проживають у різних містах України та світу.

Також заходи пройшли у всіх районах міста. Зокрема, дитяче свято організували в одному з гуртожитків Основ'янського району, де тимчасово мешкають родини, що втратили житло.

Торік у своєму відеозверненні Харківський міський голова Ігор Терехов зазначив, що кожного року 1 червня проходила акція «Діти Харкова — за мир!». Цього дня традиційно на майдані Свободи збиралися тисячі дітей,

щоб донести до дорослих цю важливу думку: «Цього року голоси харківських дітей спрямовано на підтримку захисників нашої країни, захисників міста-героя. Місто-герой Харків робить все можливе, щоб наблизити нашу перемогу. І я дякую всім, хто своєю працею у цей тяжкий час продовжує вкладати душу, знання та сили в наших дітей — вчить, розвиває творчі здібності, підтримує морально та психологічно»

► ГОЙДАЛКАМ БУТИ!

У Харкові дітей не тільки вчать та розвивають, а й розважають. До повномасштабного вторгнення у всіх районах міста було обладнано багато дитячих та спортивних майданчиків, що розташовувалися у дворах багатоповерхівок та у місцях відпочинку. Мабуть, не було жодного парку і скверу без каруселей, гойдалок, гірок та спортивного приладдя для дітлахів. Нові майданчики з'являлися, немов гриби після дощу, і завжди були щент заповнені.

Власне, тільки у передрік повномасштабного вторгнення у Харкові облаштували 29 комплексних майданчиків. А до цього — й не перерахувати.

Але окупант вніс корективи щодо доцільності існування гойдалок. Багато з них зламано від влучань снарядів у двори житлових будинків. Крім того, пошкоджено 4 комплексні дитячі майданчики, які за дорученням міського голови були відкриті для відвідувачів у 2021 році. Ремонт таких великих споруд вимагає грошей та часу, а зараз бракує і того, і іншого.

Проте місто взялося за ремонти дитячих ігрових комплексів у дворах. Комунальники спрямовують свої сили на відновлення будинків після прильотів, та не залишають поза увагою і дитячі майданчики. Всього на балансі КП «ХРБП» ХМР 3080 дитячих та 1257 спортивних майданчиків. На цей час працівники КП «ХРБП» демонтували 68 та відремонтували майже стільки ж елементів дитячих та спортивних локацій, пошкоджених внаслідок обстрілів. Обстеження ігрових комплексів по місту триває.

ДУМКА ХАРКІВ'ЯН

Від чого першочергово належить захищати дітей, що для цього треба робити:

- Дітей треба захищати від усього негативного. Створювати їм безпечне навколишнє середовище. Діти не мають переживати увесь цей жах, що коїться.
- Захищати потрібно від війни, насилля, від примусової праці. Виховувати дітей чемними, освіченими, щоб вони сміливо крокували у щасливе майбутнє.
- Окрім жахиття війни, треба захищати від побутового насилля, булінгу однолітків. Треба їм більше давати, відкривати нові можливості.
- Дітей треба берегти від усіляких негараздів, небезпеки, що на нас повсякчас чатує. А ще треба їх захищати від байдужості, вони мають розуміти, що у світі головне — це добро, доброзичливість, увага до оточення.
- Від війни, біди, проблем. Ми несемо відповідальність за тих, кого привели у цей світ. Треба вчити їх, розповідати, що добре, що погано.
- Окрім усього іншого, треба захищати від негативного впливу інтернету, вчити безпеці в онлайн-просторі. Убезпечити дітей від шахраїв, злочинців, що там є.
- Треба захищати від негативного впливу суспільства, оточення, інформації.
- Перше, що мені спадає на думку, — треба захищати від домашнього насилля, булінгу.

АВАРІЙНІ РЕМОНТИ ТРИВАЮТЬ

ЩОДНЯ У ХАРКОВІ КОМУНАЛЬНИКИ ВИЇДЖАЮТЬ НА СОТНІ РІЗНОМАНІТНИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРОВІДЯТЬ АВАРІЙНІ РЕМОНТИ

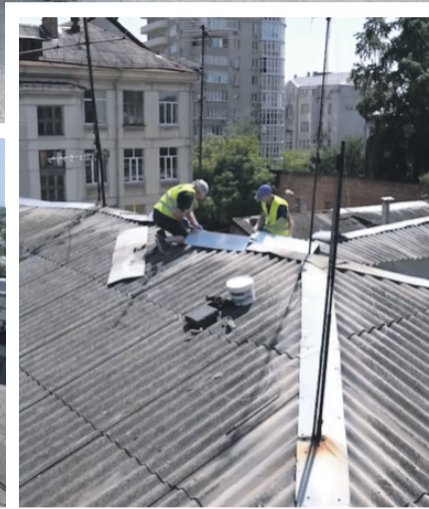
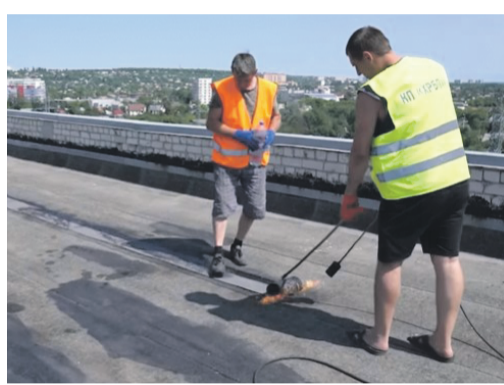
Покриття даху однієї з багатопверхівок на Салтівці після останніх дощів стало сильно протікати. Вода почала потрапляти у квартири мешканців дев'ятого поверху. Аварійна бригада КП «ХРБП» ХМР взялася виправити ситуацію.

— Мешканці верхніх поверхів скаржилися, що в будинку тече дах, тож ми тут. Наразі виконуємо аварійний ремонт покрівлі. Покриття на ній з часом вже стало непридатним до експлуатації, до того ж, додалися uszkodження через влучання уламків снарядів та вибухову хвилю. Наразі спеціалісти комунального підприємства усувають наслідки руйнувань від

російських агресорів, усувають аварійність. Здійснюються монтаж гребня, звисів, а також заміна пошкодженого шиферу. Також будемо лагодити зливу каналізацію. Площа покрівлі, що ремонтується, складає десь 500 м², — розповів виконроб КП «ХРБП» ХМР Дмитро Степанов.

— За останні 5 місяців силами нашого комунального підприємства було відремонтовано 49 будинків з жорсткою покрівлею, 38 будинків з м'якою покрівлею. У сумі це понад 7000 квадратних метрів площі ремонту. Також замінили 402 двері, що пошкоджено. Прочищено та замінено водостічні труби у багатоквартирних будинках, також замінено гребні на дахах. Це те, що стосується безпосередньо аварійних ремонтів, — повідомив виконроб КП «ХРБП» ХМР Петро Волошин.

ТРОТУАРИ БУДУТЬ ВПОРЯДКОВАНІ

У Харкові продовжують активно працювати комунальники. У різних районах міста можна на власні очі побачити, як, зокрема, облаштовують тротуари.

У КП «Шляхрембуд» Департаменту будівництва та шляхового господарства ХМР звітують: роботи тривають по проспекту Архітектора Альошина, вулицях Межлаука, Полтавський Шлях, Ахієзерів. Спеціалісти знімають старий шар асфальту та зношені бордюри і після цього замінюють все на нове. Роботи, кажуть комунальники, проводять комплексно, аби мінімізувати незручності для мешканців.

На вулиці Гіршмана продовжуються роботи з нанесення горизонтальної дорожньої розмітки. На підприємстві повідомили, що за минулий сезон розмітка на пішохідних переходах вже майже стерлася, тож працівники взялися за її відновлення. «Зебри» на переходах відновлюють і у інших частинах міста.

Працюють і з світлофорними об'єктами. Так, на вулиці Полтавський Шлях працівники КП «Харків-Сигнал» продовжують замінювати та ремонтувати світлофорні стойки, оновлювати деталі у самих світлофорах та реконструювати дорожні знаки. Об'єкти перевіряють спеціалісти, а потім надійно закріплюють на місці. Оновлюють і пішохідну огорожу по вулиці Любові Малої. Новенький паркан встановлюють біля проїжджої частини.

Не забувають і про мережі зливої каналізації. Спеціалісти КП «Комплекс з експлуатації об'єктів водозниження і зливої каналізації» ремонтують горловину оглядового колодезя по вулиці Полтавський Шлях. Подібні роботи, кажуть комунальники, проводяться регулярно та у різних районах Харкова.

УКРИТТЯ — ПИТАННЯ № 1

Допоки тривають військові дії, а Харків залишається прифронтовим містом, ніхто не може сказати, коли наші діти повернуться за парти. Ба більше, чи буде куди їм повертатися, тому що деякі школи у місті вщент зруйновані. Хоча в інших, що зазнали поправних пошкоджень, ремонти вже розпочато.

Скільки наразі зруйновано закладів освіти? Які планують відбудувати? Чи будуть укриття в школах? Про це та інше розповідає директор Департаменту освіти Харківської міської ради Ольга Деменко.

— *Окупанти нещадно нищили наші школи та дитячі садочки. Ольго Іванівно, скільки й чого зруйновано? Чи підраховували збитки?*

— За час повномасштабного вторгнення було пошкоджено 242 навчальних заклади: і школи, і дитсадки, і позашкільні заклади. Саме шкіл — 112. Дійсно, деякі навчальні заклади ми втратили назавжди: школи № 134, 46, 47. Є школи, які зазнали дуже сильних руйнувань — їх більше десятка. У 2022 році 48 навчальних закладів уже було відновлено. Зараз триває співпраця з містом, державою, міжнародними установами, меценатами щодо залучення коштів на відновлення навчальних закладів.

— *Яка приблизна сума збитків?*

— Суми дуже великі. Це не десятки і навіть не сотні мільйонів гривень. Це мільярди.

— *Що вже зроблено? Як тривають ремонти?*

— Зараз найактуальнішою темою є укриття. Бо ми прекрасно розуміємо, що від такого навіженого сусіда

нікуди не подітися. Через нього ніколи не будемо в безпеці. Тепер завжди маємо бути насторожі і обережні дітей. Тому укриття в садочках, школах — це питання номер один. Торік вже обладнали 53 якісних укриття. Навчальний заклад з таким сховком вже може повноцінно працювати. На цей рік також серйозні плани. Очікуємо субвенцію з держбюджету, цільове використання якої — реставрація саме укриттів. Відповідна постанова Кабміну вже прийнята. Чекаємо, що днями обласна влада визначиться із сумою, яку Харків отримає на ці роботи. Чим скоріше це станеться, тим скоріше ми розпочнемо працювати. Якщо зараз отримаємо ці кошти, то вже до нового навчального року змогли б облаштувати ще 50 укриттів. І таким чином за безпечної ситуації змогли б розпочати заняття офлайн, а у відносно безпечовій — навчатися у змішаному форматі.

— *Чи у всіх навчальних закладах мають бути укриття? Які до них вимоги?*

— Є державні стандарти, яких ми дотримуємося щодо навчальних закладів.

Хочу звернути увагу на те, що 135 шкіл мають укриття, з них 128 уже внесені в реєстр захисних споруд цивільного захисту. Тобто спеціальна комісія, до складу якої входять фахівці ДСНС, обстежила обладнані приміщення і дійшла висновку, підписавши відповідний акт, що ці укриття можуть бути використані як сховища.

— *Чи є надія, що учні першого вересня зможуть сісти за парти?*

— Освітняки — затяті оптимісти. Ми віримо у це, бажаємо всім серцем. Тож, якщо ми так мріємо і бажаємо, то так воно і буде.

ВИСТОЯВ і розвиватиметься.

ЕКОНОМІСТИ ДАЛИ ОЦІНКУ НЕЗЛАМНОМУ ХАРКОВУ

Вороги намагалися оточити його та не змогли. Потім від люті хотіли стерти вщент, засипаючи артою та ракетами. Проте влада, військові, комунальники, рятувальники і прості люди вистояли. Харків не занепав, не перетворився на привид, а навпаки, став називатися залізобетоном. Незважаючи на близькість ворога і кордонів з ним, місто оживає день за днем. Аналітики, економісти-науковці дали оцінку нинішній ситуації у місті, порівняли її з минулим роком та дійшли висновку: Харків продемонстрував країні та світу справжнє диво — диво економічної міцності.

Не дивлячись на постійну небезпеку зі сторони агресора-сусіда, Харків продовжує жити та стабільно функціонувати. Витримала удар і економіка міста. До мегаполіса повертаються люди, великий та малий бізнес продовжує відновлювати свою діяльність та пристосовується до умов війни. Про позитивні зміни в місті говорять не тільки наглядні речі: рух транспорту, заповнені полиці магазинів, затори на перехрестях.

Цифри теж свідчать про позитивну динаміку. Доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри Підприємництва та бізнес-адміністрування Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова Олена Димченко зазначає, що, незважаючи на воєнний стан, у 1 кварталі 2023 року до бюджету Харківської міської територіальної громади надійшло 3967,8 млн гривень. Порівняно з аналогічним періодом 2022 року власні доходи бюджету громади збільшилися на 86,6 млн гривень (на 2,5%).

— Свідченням позитивних змін в економіці є, наприклад, належна організація руху транспорту, стійка робота наших комунальників, відновлення міської цільової програми з будівництва доступного житла на 2021–2030 рр., що вказує на наявність інвесторів.

Також розвиток ІТ-сфери і активне обговорення проекту Smart-City. Втім зараз головним залишаються безпека людей і потреби фронту, — каже Олена Димченко. — Зараз у Харкові швидкими темпами буде розвиватися сфера послуг та торгівля товарами широкого вжитку. Наразі та після перемоги зростатиме як кількість мешканців, зокрема й враховуючи переміщених осіб, їх у місті близько 100 тис., так і обсяг міжнародних інвестицій. Тому буде розвиватися будівництво та архітектура — з огляду на європейські стандарти безпеки міст.

► ЯКІ ПРОФЕСІЇ ПОТРІБНІ, ЯКІ ГАЛУЗІ СЛІД РОЗВИВАТИ

З початку війни чимало підприємств були змушені закрити власний бізнес, або релокувати його до інших областей. Наразі експертка наводить дані Департаменту адміністративних послуг та споживчого ринку ХМР. Станом на 1 травня 2023 року кількість фізичних осіб — підприємців у Харкові склала 119020 осіб.

— На сьогодні актуальним залишається питання відбудови житлових приміщень та об'єктів інфраструктури міста. Тому діяльність, що пов'язана з оцінкою збитків та проведенням експертизи, розробкою проєктів відновлення зруйнованих об'єктів, проведенням ремонтних робіт, продажем будівельних матеріалів тощо, надасть можливість працевлаштувати людей у галузі будівництва, — каже пані Олена і ще наводить статистику від центру зайнятості.

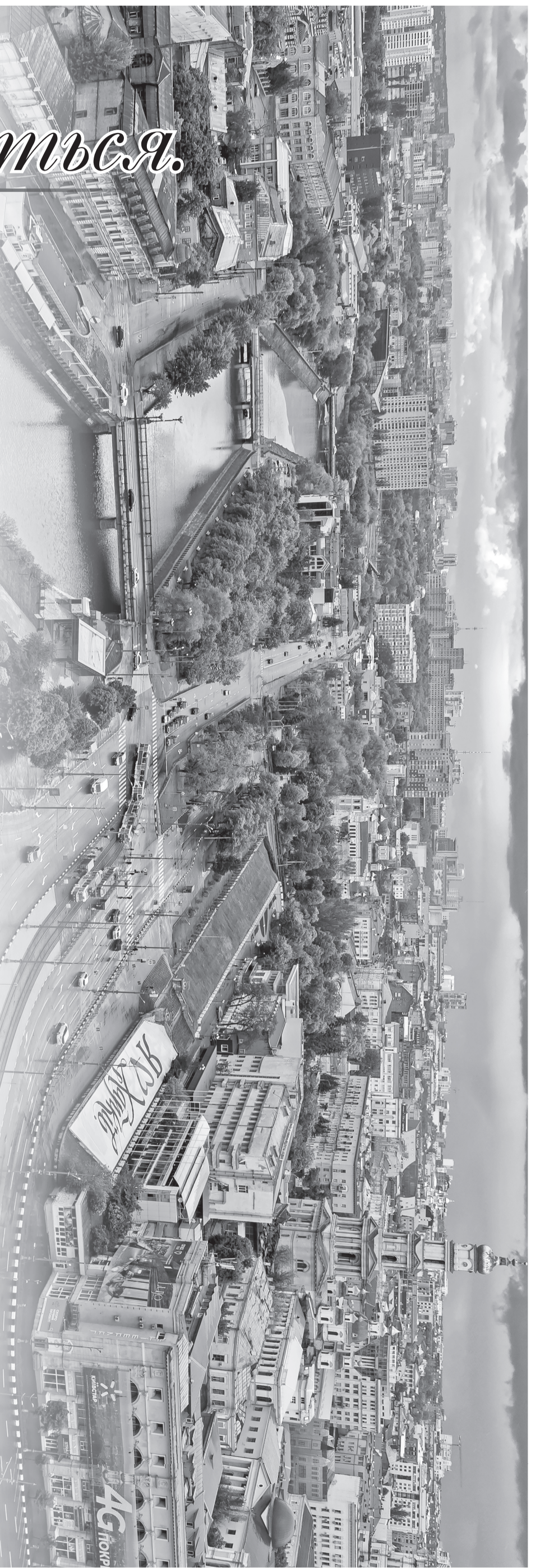
Частіше за все роботодавці зараз шукають працівників таких професій, як слюсарі, токарі, фрезерувальники, оператори верстатів з програмним керуванням, водії, трактористи. Також відчувається попит на двірників, підсобних робітників, сторожів, продавців, лікарів, вчителів, інженерів, фармацевтів. Якщо аналізувати за галузями економіки, то вкрай потрібні працівники в переробну промисловість, сільське господарство та сферу торгівлі.

Крім того, потенційними напрямками розвитку бізнесу, на думку експертки з економіки, стануть сфери, дотичні до будівництва: послуги зі встановлення вікон, послуги архітекторів та дизайнерів, служби психологічної підтримки, бізнес, пов'язаний із виготовленням військового одягу, взуття, аксесуарів (так званий мілітарі-бренд), харчів тривалого зберігання.

Після перемоги є чимало напрямів економіки та промисловості, які варто розвивати: інформаційні технології, машинобудування та оборонний комплекс, біотехнології та фармацевтика, харчова промисловість, енергетика та екологія.

Також, на думку пані Димченко, у поствоєнний період вкрай важлива підтримка малого підприємництва:

— На мій погляд, підйому цього сегменту сприятиме фінансова підтримка у вигляді грантової допомоги, надання доступних кредитів, що допоможе відновити бізнес та забезпечити необхідні ресурси для розвитку. Також крок назустріч підприємцю — це спрощення бізнес-процедур, цьому всляко сприяє проєкт «Держава у смартфоні», суббренд «Дії» — «Дія.Бізнес». Звичайно, я не можу оминати аспект підтримки бізнес-освіти. Управління інноваційного розвитку та іміджевих проєктів ХМР постійно проводить навчання, до прикладу, на базі університету міського господарства діє Beketov Startup School та Business Incubator, які надають постійну тренінгову та консультативну підтримку щодо розвитку власного бізнесу та отримання грантової допомоги.

▶ УТРИМАТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Харків завжди був осередком науково-освітнього потенціалу України. Прибуття молоді на навчання формувало не тільки імідж міста, а й додаткові грошові надходження від іноземних студентів-контрактників. На жаль, через війну росії проти України попит серед іноземців на навчання в вишах Харкова знизився. Деякі студенти обрали свій шлях на продовження навчання в Європі, певна кількість студентів повернулася на батьківщину.

Але попри це, виші, зокрема і університет імені О. М. Бекетова, повернулися до освітнього процесу у режимі онлайн.

— Задля забезпечення надання освітніх послуг був розроблений гнучкий графік навчального процесу. Для залучення іноземних студентів були створені умови дистанційного вступу, які дозволили їм зарахування на навчання, перебуваючи у себе на батьківщині, — розповідає експертка. — Залучення нових іноземців можливе з огляду на розвиток угод та співпраці з академічної мобільності з іншими навчальними закладами Європи, запровадження видання подвійних дипломів, створення баз практик за кордоном. Слід наголосити, що процес повернення студентів до України розпочався, на вулицях подекуди можна вже зустріти чимало іноземців. Тому радо зустрічаємо їх, сподіваємося, що війна скоро закінчиться, віримо в ЗСУ!

▶ НЕСКІНЧЕННО ДОТУВАТИ НЕ ВИЙДЕ

Харків — єдине місто в країні з безплатним проїздом під час війни. Безумовно, запровадження цього заходу на початку війни було абсолютно виправдане, каже експертка Олена Димченко. Мешканці, що залишилися без звичних доходів, потребували максимальної соціальної підтримки.

— З огляду на те, яку картину ми бачимо сьогодні на вулицях, ажіотажі у торгових центрах, можна чітко говорити про те, що поступово економіка починає відновлюватися. Слід зазначити, що кошти, які міський бюджет витрачав на підтримку комунальних транспортних підприємств, що виконували, по суті, соціальне замовлення в екстремальних умовах, потрібні й для проведення капітально-відновлювальних ремонтів тієї ж інфраструктури підприємств, закупівлі та ремонту рухомого складу замість знищеного внаслідок артилерійських та ракетних атак. Не слід забувати також про необхідність відновлення енергетичних підстанцій та Салтівського депо, дорожньої мережі, світлофорних та інших об'єктів, — пояснює пані Олена. — Міський бюджет знаходиться на межі своїх можливостей, а, ураховуючи збільшення кількості мешканців і збільшення обсягу транспортної роботи, просто не зможе нескінченно дотувати підприємства.

Експертка додає, введення плати за проїзд надасть можливість значно зменшити (більш ніж на 1 млрд гривень) видатки бюджету та спрямувати вивільнені кошти на відновлення зруйнованої міської інфраструктури. Водночас, при поверненні плати за проїзд, слід уважно проаналізувати співвідношення платних і пільгових категорій пасажирів.

Крім того, каже Олена Димченко, у Харкові, попри війну, плануються нові соціально-економічні проекти. Фахівці вишу, де вона завідує кафедрою, активно співпрацюють з Харківською міською радою та підприємцями щодо запровадження регіональної залізничної пасажирської компанії «Слобожанщина», яка буде забезпечувати перевезення приміських пасажирів між Харковом та Дергачами, Мерефою, Новою Водолагою, Пісочиним тощо. У межах проекту планується задіяти під'їзні колії промислових підприємств, створити «Міську електричку», запровадити «Єдиний квиток» на всі види транспорту як міського, так і приміського сполучення.

▶ ХАРКІВ — ЦЕ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ХАБ

На сьогодні Харків — це абсолютно комфортне для життя місто порівняно з травнем минулого року, певен експерт з економічних питань, професор кафедри менеджменту НТУ «ХПІ», кандидат економічних наук Тарас Данько.

— Наразі в нас нормально розвивається торгівля, в місто повертаються люди, працюють комунальні служби, інформаційна та фінансова системи. Ключові моменти, які говорять про те, що місто в «здоровому» стані для мене очевидні, — розказав пан Тарас і додав: — На мій погляд, ми спостерігаємо диво — диво економічної міцності. Наразі умовно я б поділив економічну сферу на три частини. По-перше, муніципальна. Ефективно працює і буде працювати. Ця галузь залежить від платоспроможності населення за спожиті послуги, від надходження податків і від того, чи місту довіряють вища влада і партнери, адже ми можемо отримувати гранти, позики, державну допомогу. По-друге, всі необхідні для містян сервіси. Говорячи простою мовою, всім потрібні продукти, будівельні матеріали та послуги, автосервіси,

сервіс побутових приладів, перукарні, медичні та ветеринарні послуги, перевезення, таксі. Все це — зайнятість для людей, а ми через війну втратили, умовно кажучи, 20 тис. робочих місць. Третя частина економіки — це те, що місто реалізує назовні — в Україну і за її межі. Це ІТ-сфера, хоча чимало фахівців поїхали, але працюють віддалено. Робота вишів — це якраз експорт освітніх послуг, абітурієнти вступають в наші університети і сплачують за навчання, роблять внесок в економіку міста. І навіть у цих умовах знаходять можливість навчатися. Цей факт нас тішить.

Крім того, запевняє Тарас Данько, у післявоєнні часи у Харкова є перспектива у такій сфері, як високотехнологічне машинобудування: «Є обладнання, кваліфіковані робітники, інженерні і дослідницькі кадри. Ми маємо розвивати відновлювальну енергетику. Це потрібно для Харкова і області. Переживши цю зиму, ми зрозуміли, наскільки важливо нам мати альтернативні джерела енергії. Не тільки ввозити, до прикладу, чужі генератори.

Щодо відновлювальної енергетики, у Харкова вже є чітке важливе місце на світовій арені. Над цим працюють науковці НТУ «ХПІ», ведуться перемовини з муніципальною владою, з харківськими кластерами, з Європейською Бізнес Асоціацією.

Крім того, світ наближається до економіки замкненого циклу, або циркулярної економіки. Ця модель заснована на відновленні та раціональному споживанні ресурсів, альтернатива традиційній, лінійній, економіці. Завдяки її впровадженню мінімізується негативний людський вплив на довкілля.

— Ми звикли до лінійної моделі, — розповідає пан Тарас, — виготовив — використав — викинув. А тепер треба навчитися використовувати відходи. А це нові виробничі цикли, нове обладнання, нові інженерні рішення. На щастя, у нас в місті є і виробничі площі, і безцінні кадри. Ще важливо, щоб наші іноземні партнери та інвестори знали, що для них буде ефективно вкладати кошти саме в Харкові, адже тут є людський капітал. Наш мегаполіс — 16-те за розміром місто на Європейському континенті. Так чи інакше, Харків є цивілізаційним хабом. Ми відкриті, щоб тут вже зараз реалізувати проекти. Мені дуже подобається гасло: «Ні на кого не ображайся, ні на кого не розраховуй, зроби хоч щось!» Я вважаю, що майбутнє нашого міста визначає кількість людей, які живуть і діють відповідно до цього гасла.

Гороскоп на 1 червня

- Овен (21 марта — 20 апреля)**
Будет чувствоваться эмоциональное напряжение. Необходимо снять стресс в спортзале или заняться физической работой на свежем воздухе. Также комфортно состояния можно добиться, посетив урок йоги.
- Телец (21 апреля — 20 мая)**
Не исключены проблемы в работе или в учебе. Больше времени проводите в одиночестве. Это также поможет избежать ненужных ссор или выяснения отношений. К вечеру вы почувствуете себя лучше, а родные приготовят вам сюрприз.
- Близнецы (21 мая — 21 июня)**
Благоприятный и плодотворный день. Можно планировать много сложных дел: энергии у вас хватит на все. Конечно, трудностей не избежать, но Близнецам повезет, и они успешно справятся с любой работой.
- Рак (22 июня — 22 июля)**
В голове блестящие идеи, так что не поленитесь записывать их, чтобы потом доработать и реализовать. Экспериментальный подход к делам наиболее продуктивен, поэтому проявляйте любопытство, задавайте вопросы, узнавайте новое.
- Лев (23 июля — 23 августа)**
Есть шанс продвинуться на пути к своей мечте. Возможно, вам не удастся достигнуть всего, что вы запланировали на этот день, но определенно вы станете ближе к желаемым результатам. С коллегами могут возникнуть непонимание или ссоры.
- Дева (24 августа — 23 сентября)**
Принимая решения, Девам следует больше доверять своей интуиции. Проявляйте активность на работе и в общении: возможно, влиятельные люди вас заметят и предложат выгодное сотрудничество.
- Весы (24 сентября — 23 октября)**
Хороший день для начала нового интересного проекта. Ваша энергия на высоком уровне и многие дела будут удаваться легче, чем обычно. Возможно важное знакомство, которое будет иметь серьезное продолжение. Вечером можно успешно решать домашние проблемы.
- Скорпион (24 октября — 22 ноября)**
Решая насущные дела, Скорпионы получают очень важный опыт, который, несомненно, пригодится в будущем. Не отказывайтесь от предложений, даже если вам кажется, что они не так интересны. Если вы будете внимательны к деталям, то получите ответы на вопросы, которые давно вас беспокоили.
- Стрелец (23 ноября — 21 декабря)**
Вы мало внимания уделяете своим личным проблемам, поэтому отношения с близкими людьми могут значительно ухудшиться. Найдите какое-нибудь нужное совместное дело. Можно, например, заняться косметическим ремонтом или убраться в квартире.
- Козерог (22 декабря — 20 января)**
Разговоры с домочадцами не будут продуктивны, поэтому старайтесь заниматься делами индивидуально, не отвлекаясь. Снять стресс и восстановить душевное равновесие после тяжелого дня поможет общение с любимым человеком.
- Водолей (21 января — 18 февраля)**
Смотрите на происходящее с оптимизмом, даже если сталкиваетесь с непростыми ситуациями. Такой настрой поможет сохранить высокую работоспособность и хорошее настроение. Не стоит брать на себя дополнительные обязательства.
- Рыбы (19 февраля — 20 марта)**
Вам могут предложить помощь люди, от которых вы не ожидали ее получить. Не отказывайтесь от поддержки, а также не забывайте выразить свою благодарность неожиданным помощникам. В решении сложных вопросов звезды советуют применять творческий подход.

ЩО НЕ МОЖНА ГОТУВАТИ У ФОЛЬЗІ

Алюмінієва фольга — не завжди найоптимальніший варіант для приготування страв. Отже, чим її замінити, щоб не псувати здоров'я.

Випікання продуктів у фользі є досить стандартною процедурою для багатьох господарок, проте мало хто знає, що вона може нашкодити здоров'ю. Як давно відомо, фольга для випікання складається із алюмінію. Цей метал може гальмувати синтез гемоглобіну, пошкоджувати кістки, накопичуватися в легенях та нирках, поступово призводячи до порушення ниркової функції та розвиваючи різні хвороби. Лікарі радять мінімізувати використання фольги з метою приготування їжі.

ЩО НЕ МОЖНА ГОТУВАТИ У ФОЛЬЗІ

Особливо небезпечним цей метал стає, коли стикається з м'ясом свійської птиці або червоним м'ясом. Також виділення алюмінію стає значно більшим при контакті з сиром, лимоном і сіллю. Важливо відмовитися від приготування бодай цих страв у фользі.

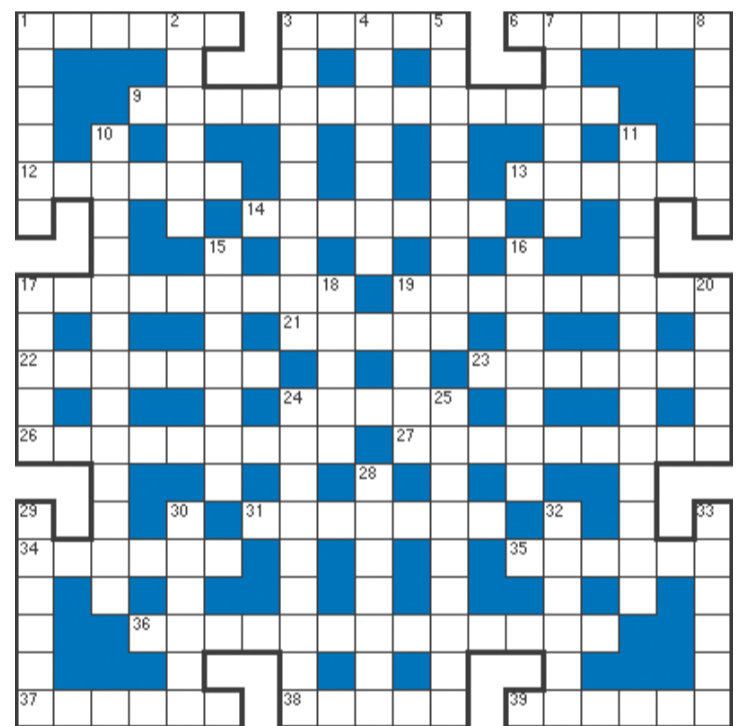

ЧИМ ЗАМІНИТИ АЛЮМІНІЄВУ ФОЛЬГУ

Щоб забезпечити себе та своїх близьких, варто замінити фольгу, наприклад, на пергаментний папір. Цей матеріал відрізняється стійкістю до температур і випаровування, його можна використовувати і для запікання птиці, і для запікання овочів, і для запікання риби. До того ж, до паперу продукти прилипають рідше.

По горизонталі: 1. Старинное название врача. 3. Скошенная часть ребра или кромки на каком-либо изделии. 6. Совокупность твердых тканей в организме. 9. Документ, официально подтверждающий какой-либо факт, имеющий юридическое значение, либо право лица. 12. Скидка с цены товара, предоставляемая продавцом покупателю при досрочной оплате. 13. Древнеегипетский царь. 14. Чувство досады, вызванное чужим благополучием. 17. Часть опоры вращающейся или качающейся части механизма. 19. Ответная атака. 21. Необычное дело в судебной практике. 22. Человек с высоким общественным положением. 23. Небольшое христианское культовое строение. 24. Старая русская обиходная мера сыпучих тел. 26. Участок водной поверхности в установленных границах района моря, водохранилища или порта. 27. Способ счисления дней в году. 31. Что-нибудь, нравящееся своим внешним видом. 34. Техническое устройство. 35. Белая минеральная краска, нерастворимая в воде. 36. Всесторонне образованный человек. 37. Сухая лепешка, употребляемая моряками на кораблях вместо хлеба. 38. У христиан: весенний праздник. 39. Богословский термин, отражающий христианское учение о трех Лицах единого по существу Бога.

По вертикали: 1. Крупное непарнокопытное животное. 2. Механизм, служащий для изменения направления движения машины. 3. Один из четырех типов темперамента. 4. Критическое, недоверчивое отношение к чему-либо. 5. Крупная морская птица с коротким туловищем и длинными узкими крыльями. 7. Преимущественно горная страна в Евразии. 8. Ластоногое морское млекопитающее. 10. Преднамеренное окисление поверхности металлов и полупроводниковых

материалов. 11. Демократия. 15. Лицо, организация, фирма, выступающие как финансирующая сторона. 16. Полководец, руководитель крупных военных операций. 17. Плотная обложка для бумаг. 18. Украшение из камня или раковины с рельефной художественной резьбой. 19. Часть чего-нибудь. 20. Музыкальный клавишный инструмент с металлическими струнами. 24. Оптический прибор для получения увеличенных изображений объектов. 25. Собрание документов, систематизированных в каком-нибудь отношении. 28. Копия документа, изготовленная с помощью специального устройства. 29. Заключительная часть литературного, музыкального произведения. 30. Складные очки в оправе с ручкой. 32. Перечень, список, опись. 33. Длительное отсутствие дождей.

Ответы на кроссворд

По горизонталі: 1. Лекарь. 3. Фаска. 6. Скелет. 9. Свидетельство. 12. Декорт. 13. Фараон. 14. Зависть. 17. Подшипник. 19. Контрудар. 21. Казус. 22. Персона. 23. Часовня. 24. Мешок. 26. Акватория. 27. Календарь. 31. Красота. 34. Прибор. 35. Белила. 36. Энциклопедист. 37. Галета. 38. Пасха. 39. Троица.
По вертикали: 1. Лошадь. 2. Реверс. 3. Флегматик. 4. Скепсис. 5. Альбатрос. 7. Кавказ. 8. Тюлень. 10. Окислирование. 11. Народовластие. 15. Спонсор. 16. Стратег. 17. Папка. 18. Камея. 19. Кусок. 20. Рояль. 24. Микроскоп. 25. Карточка. 28. Ксерокс. 29. Эпилог. 30. Лорнет. 32. Реестр. 33. Засуха.

Видавець —
ТОВ «ГАЗЕТА «ХАРЬКОВСКИЕ ИЗВЕСТИЯ»
Харківська міська газета.
Свідоцтво про реєстрацію:
ХК № 2230-971 ПР від 28.12.2018.
Адреса редакції: 61003, м. Харків,
м-н Павлівський, буд. 10, тел. (057) 771-01-50.

Відділ реклами: тел./факс (057) 771-01-50.
E-mail: info@izv.kharkov.ua — секретар;
reklama@izv.kharkov.ua — відділ реклами.
Редакція не несе відповідальності
за зміст і достовірність рекламних матеріалів.
R — матеріали на правах реклами.
Головний редактор — **Тетяна АДАМОВИЧ.**

Газета виходить друком три рази на тиждень:
у вівторок, четвер та суботу.
Замовлення № 0518.
Наклад номера 22 130.
Ціна за домовленістю.
Віддруковано у типографії ТОВ «ФАКТОР-ДРУК».
61030, м. Харків, вул. Саратовська, буд. 51.

